

308

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΣΟΥΜΠΑΣΚΙΟΪ (ΝΥΝ ΝΕΟΝ ΣΟΥΛΙ) ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ

Ὁ Στέλλιος Μαρασλῆς εἰς δημοσίευσμά του εἰς τὴν «Πρόσδον» τῶν Σερρῶν ἠσχολήθη μὲ τὴν προέλευσιν τῆς παλαιᾶς ὀνομασίας τοῦ χωρίου Σουμπάσκιοι καὶ ἀπέδωσε τότε ταύτην ὡς ὀφειλομένην εἰς τὸ ἀξίωμα κάποιου τιτλούχου Τούρκου «Σούμπαση».

Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος χωρὶς νὰ θέλω ν' ἀποκλείσω τὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν, παραθέτω κατωτέρω καὶ δύο ἀκόμη ἐτέρας πλέον ἀληθοφανεῖς ἐκδοχάς :

1ον) Οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν λέξιν «μπὰς» ἔδιδον τὴν σημασίαν «κεφαλή» ἢ «τὸ κυριώτερον» ἢ «τὸ κατ' ἐξοχὴν» ἢ «τὸ πλέον σημαῖνον» ὅπως εἰς τὰς λέξεις :

- μπὰς παρμάκ=ἀντίχειρ,
- μπὰς κουλέ=ἀκρόπολις,
- μπὰς κονάκ=κεντρικὸν κτίριον,
- μπὰς τσαοῦς=ἐπιλοχίας,
- μπὰς Σουλτάνα=ἡ πρώτη Σουλτάνα,

Καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τ' ἀνωτέρω εἰς τὴν ὀνομασίαν «Σοῦ.μπὰς-κιόι» ἔδωσαν τὴν σημασίαν τοῦ «πρώτου χωριοῦ τοῦ διακρινομένου διὰ τὰ νερά του».

Ἐὰν πρὸς στιγμὴν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ὀνομασία τοῦ τοπωνυμίου αὐτοῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν λέξιν «Σούμπαση», θὰ ἔπρεπε νὰ λέγεται «Σουμπαση-κιόι» καὶ ὄχι «Σουμπάσκιοι».

2ον) Εἰς τὴν «Μελέτην περὶ λεξικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς δημῶδους» τὴν ἐκδοθεῖσαν εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1892 τοῦ σοφοῦ γλωσσολόγου, συντάκτου ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης» καὶ ἄλλοτε καθηγητοῦ εἰς Σέρρας, Ἰωάννου Τσιικοπούλου, εὐρίσκομεν εἰς σελίδα 49 τὴν λέξιν : «Σούμπασης». Εἶναι 1) ὁ ἐπιστάτης τσιφλικίου. 2) Διοικητικὸς ἐπίτροπος. Διαβόητοι ὑπῆρξαν οἱ ἐπὶ Ἀλῆ-Πασᾶ «Σουμπασάδες» τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, περὶ ὧν πολλὰ ἀνέκδοτα φέρονται.

Ἄλλὰ «Σούμπασης» λέγεται καὶ τὸ κεφαλόβρυσον=πηγὴ ὕδατος. Ὁθεν τὸ πλησίον τῶν Σερρῶν «Σουμπάσκιοι» μᾶλλον ὡς χωρίον ἀναβρύνοντος ὕδατος ἐννοητέον».

Κατὰ ταῦτα φρονῶ ὅτι δέον νὰ ἀποκλεισθῇ τελείως ἡ ἐκδοχὴ ἐκ τῆς λέξεως «Σούμπασης» μὲ τὴν σημασίαν ἀξιωματοῦχος.

N. E. Πέτροβιτς